

भाग ५
नेपाल सरकार
खानेपानी मन्त्रालयको
सूचना

नेपाल सरकारले खानेपानी तथा सरसफाइ ऐन, २०७९ को दफा ३६ को उपदफा (१) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्रबाट प्रशोधन भई उत्सर्जन हुने प्रशोधित फोहोरपानीको मापदण्ड देहाय बमोजिम तोकेकोले यो सूचना प्रकाशन गरिएको छः-

१. फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्रबाट प्रशोधन भई उत्सर्जन हुने प्रशोधित फोहोरपानी नदी-नाला, ताल तलैया र जलाशयमा मिसाउँदा वा सार्वजनिक जग्गामा निष्काशन गर्दा देहाय बमोजिमको मापदण्ड कायम गर्नु पर्नेः-

पारामितिहरू (Parameters)	एकाइ (Unit)	अत्याधिक सघनन् सीमा (Concentration not to exceed)	विक्षेपण विधिहरू (Analysing Methods)
pH	Standards Units	6.0- 9.0	4500-HB, APHA* 22 nd edition
Total Suspended Solids (TSS)	mg/L	60	2540 D, APHA 22 nd edition
Biological Oxygen Demand (BOD ₅)	mg/L	50	5210 B, APHA 22 nd edition

खण्ड ७३) संख्या ४ नेपाल राजपत्र भाग ५ मिति २०८०।०१।१८

Chemical Oxygen Demand (COD)	mg/L	Monitor and report only	5220, APHA 22 nd edition
E. coli	CFU/100 mL	1000	9222, APHA 22 nd edition

* **APHA:** America*APHA: American Public Health Association

२. फोहोरपानीको परीक्षण गर्नको लागि फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र भन्दा अगाडि वा पछाडिबाट लिईने नमूना सङ्कलन विधि देहाय बमोजिम हुने:-

नमूना छनौट गर्ने विधिहरू (Sampling Methods)	निर्धारित ISO गुणस्तर नम्बर (Prescribed ISO Standard Numbers)
Guidance on the design of sampling programs	5667(1)
Guidance on sampling techniques	5667(2)
Guidance on the preservation and handling of samples	5667(3)
Guidance on sampling of wastewaters	5667(10)

३. कुनै पनि ढल प्रणाली वा दिसाजन्य लेदो प्रशोधन नगरी जमिनमा वा पानीको स्रोत प्रदुषण हुने गरी विसर्जन गर्न नपाइने ।
४. कुनै पनि अस्पताल, उद्योग तथा कलकारखानाबाट निष्काशन हुने फोहोरपानी ढल प्रणालीमा मिसाउँदा वन तथा वातावरण मन्त्रालयले तोकेको मापदण्ड बमोजिम हुनु पर्ने ।

द्रष्टव्यः यस मापदण्डको प्रयोजनको लागि,-

- (क) "फोहोरपानी" भन्नाले खानेपानीको घरेलु तथा संस्थागत उपयोग पश्चात निष्काशन हुने मानव मलमूत्र सहित वा रहित फोहोरपानी सम्झनु पर्छ र सो शब्दले फोहोरपानीसँग मिसिएर आउने वर्षातको पानीलाई समेत जनाउँछ।
- (ख) "फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र" भन्नाले मानव मलमूत्र जन्य लेदो प्रशोधन केन्द्र वा फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र वा एकीकृत (Integrated) प्रशोधन केन्द्र सम्झनु पर्छ।

आज्ञाले,
ई.मणिराम गेलाल
नेपाल सरकारको सचिव।